

„SRDCERVÚCO OSOBNÉ... OSLNIVÉ.“

ROLLING STONE

dom mojej matky

DCÉRIN BOJ ZA SLOBODU

SHARI FRANKE

TATRAN

dom
mojej
matky

dom
mojej
matky

DCÉRIN BOJ ZA SLOBODU

SHARI FRANKE

TATRAN

Zo anglického originálu Shari Franke: The House of My Mother,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Gallery Books,
An Imprint of Simon & Schuster, LLC,
New York 2025,

preložila Barbora Vinczeová.

Vydalo Vydavateľstvo TATRAN, s. r. o., v roku 2025,
so sídlom Klariská 16, 815 82 Bratislava, Slovenská republika.

Vyšlo ako 5571. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a knižnú väzbu podľa pôvodného návrhu spracoval Peter Zentko.

Zodpovedná redaktorka Zuzana Šulajová

Jazykoví redaktori Dávid Grich, Renáta Koutenská

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

info@slovtatran.sk

All rights reserved.

Copyright © 2025 by Shari Franke

Translation © Barbora Vinczeová 2025

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2025

ISBN 978-80-222-1760-6

Všetkým umlčaným, vydieraným, týraným alebo osamelým.

Ste silnejší, ako si myslíte.

Nech vás pozemskí aj nebeskí anjeli nosia na rukách.

O B S A H

ÚVOD: konečne	15
---------------	----

PRVÁ ČASŤ: záhrada rozkoší

1. KAPITOLA: spečatenie	21
2. KAPITOLA: slzy	26
3. KAPITOLA: mamička je ku mne zlá	28
4. KAPITOLA: potláčaný hnev	33
5. KAPITOLA: priekopníci	36
6. KAPITOLA: rubín hnev	41
7. KAPITOLA: útočisko	44

DRUHÁ ČASŤ: loď bláznov

8. KAPITOLA: zrodila sa hviezda	51
9. KAPITOLA: dieťaťko vyliezlo z postieľky	54
10. KAPITOLA: prerábka reality	58
11. KAPITOLA: mladistvá influencerka	62
12. KAPITOLA: mama ma asi neľúbi	69
13. KAPITOLA: razia	74
14. KAPITOLA: mamičkina hysterka	78
15. KAPITOLA: milión odberateľov	84

TRETIA ČASŤ: zaklínačka

16. KAPITOLA: had v rajskej záhrade	95
17. KAPITOLA: kult s názvom conneXions	101
18. KAPITOLA: rozdeľuj a panuj	107
19. KAPITOLA: zlatá medaila na olympiáde sebanenávisti	110
20. KAPITOLA: špinavá bielizeň	112
21. KAPITOLA: život podľa jodi	117
22. KAPITOLA: do horúcich pekiel	122
23. KAPITOLA: malý poslušný robot	128
24. KAPITOLA: démon v mojej izbe	133

ŠTVRTÁ ČASŤ: ľudstvo v zajatí démonov

25. KAPITOLA: deviaty pasažier	139
26. KAPITOLA: v duchu a pravde	141
27. KAPITOLA: špinavá, poškvrnená, zničená.	147
28. KAPITOLA: vďačná	150
29. KAPITOLA: pekelné roľníčky	155
30. KAPITOLA: deti nemajú nárok na rozprávkové detstvo	158
31. KAPITOLA: otrávená studňa	163
32. KAPITOLA: semenka uzdravenia	167
33. KAPITOLA: bábkы a bábkari	170
34. KAPITOLA: otec cez kopirák	173
35. KAPITOLA: balíček prvej pomoci	179
36. KAPITOLA: úslužnosť	184
37. KAPITOLA: rozhodujúci súboj	187

PIATA ČASŤ: pád zatratených

38. KAPITOLA: komnata ozvien	197
39. KAPITOLA: zlyhanie spravodlivosti	200
40. KAPITOLA: mamičkinо mauzóleum	203

41. KAPITOLA: dcéra nikoho	206
42. KAPITOLA: skutočné zločiny	215
43. KAPITOLA: dom mojej matky	222
44. KAPITOLA: spomienkové prstene	224
45. KAPITOLA: nespochybniteľné dôkazy	228
46. KAPITOLA: sladký domov	232
47. KAPITOLA: posledný súd	235
48. KAPITOLA: rubín denník	240
49. KAPITOLA: koniec príbehu	243
EPILÓG: siedmi pasažieri	249
 Poďakovanie	 253

Pojala by som ťa a zaviedla do domu svojej matky,
čo ma vychovávala.*

VEĽPIESEŇ, ÔSMA KAPITOLA,
DRUHÝ VERŠ

**Biblia*. Katolícky preklad. Pieseň, 8:2. Dostupné online: <https://biblia-dozmobilu.mojabiblia.sk/svatepismo/22/piesen-kapitola-8/katolicky-preklad/>

Ú V O D

konečne

30. augusta 2023

Bola streda a začínal sa nový školský rok. Hrbila som sa nad preplneným písacím stolom a topila som sa v hŕbe skrípt a zadaní z prvého týždňa semestra. Listovala som v knihách, ale myšlienky mi neustále odbiehali k mojim piatim súrodencom.

Naposledy som ich videla a počula pred rokom. Myšlienka, že sú uväznení v tom dome, ma zaživa zožierala. Napriek neutíchajúcemu úsiliu v podobe nekonečných telefonátov a zúfalých prosieb o akúkoľvek formu pomoci sa mi ich nedarilo dostať do bezpečia.

Zazvonil mi telefón a na displeji sa rozsvietilo susedino meno. Pokočilo mi srdce. Každého hovoru od nej som sa chytala ako topiaci sa slamky, lebo mi poskytovala informácie o deťoch. Každý telefonát znamenal, že sú stále nažive.

„Shari, u tvojej matky je polícia!“ zvolala bez pozdravu. „Vytiahli zbrane a chystajú sa vylomiť dvere!“

Pri živej a desivej predstave policajtov bez tvárí, ktorí vynášajú z matkinho domu malé vrecia na telá, mi zovrelo žalúdok.

Je koniec, pomyslela som si. Sú mŕtvi.

Ako v tranze som schmatla kľúče od auta a vystrelila von. Cesta z podnájmu do matkinho domu v Springville mi zvyčajne zaberala dvadsať minút, ale dnes trvala celú večnosť, vtesnanú do okamihov čírej paniky.

Odkedy sa ma Ruby pred rokom zriekla, neukázala som sa tam. Ruby je samozvaná svätica všetkých matiek. Premenila môj život na bizarnú reality šou pre svojich apoštolov na sociálnych sieťach. Mňa i mojich súrodencov od narodenia vystavovala zvrátenej interpretácii zločinu a trestu až do chvíle, kým Jodi tento režim neokorenila novými desivými príchutami sadizmu.

Jodi. Sektárka v čele našej rodiny a falošný prorok. Roztrieštla nám životy ako hurikán a moju matku pretvorila na zaslepenú a oddanú nasledovníčku, hltajúcu každé jej slovo, akoby bolo sväté. Ruby a Jodi sa zbavili otca, niekdajšej kotvy rodiny, aby spoločne a bezbreho vládli nad mojimi štyrmi mladšími súrodencami.

Prechádzala som známymi springvillskými ulicami na tichom predmestí a vrel vo mne známy potláčaný hnev. Prečo nikto nemal informácie o deťoch? Prečo už nechodili do školy? Prečo ich nikto neochránil?

Ja i znepokojení susedia sme podali nespočetné množstvo podnetov na Orgán pre ochranu maloletých (DCFS) aj políciu. Celý rok som sa objavovala v médiách, ale nikto nekonal ani napriek do očí bijúcim náznakom, že niečo nie je v poriadku. Moje varovania nepadli na úrodnú pôdu a systém, ktorý mal mojich súrodencov ochrániť, ich, naopak, vydal napospas dvom ženám opitým neobmedzenou mocou a chorobnými predstavami.

Zabočila som do našej tichej slepej uličky a ocitla som sa uprostred vojny. Policajné autá vytvorili nepreniknuteľný rad blikajúcich majákov, trávnik sa hemžil príslušníkmi jednotky rýchleho nasadenia, na chodníku sa chúlili vystrašení aj zvedaví susedia.

Vystúpila som z auta a cestu mi skrížil policajt s kamenným výrazom. „Ďalej nesmiete, slečna.“

„Ale ja tam bývam!“ namietla som prosebne. „Čo je s mojimi súrodencami? Sú v poriadku? Kde sú?“

Zachytila som útržky rozhovoru z vysielacky. Žeby som začula bratovo meno?

„Prosím, povedzte mi, čo sa deje!“ naliehala som.

Pristúpil ku mne policajt a nástojčivo ma oslovil. „Slečna, viete nám opísať pôdorys domu? Sú v ňom trezory so zbraňami?“

Cez slzy som mu poskytla potrebné informácie – sedem spální, šesť kúpeľní, kde sme sa kedysi bili o zrkadlo, niekoľko zbraní v trezore

ÚVOD

a špajza, ktorá by nás uživila aj počas apokalypsy. V každej izbe prebýval duch našich niekdajších osobností.

Naraz vypukol chaos. Vchodové dvere sa pri náraze baranidla roztrieštili na márne kúsky. Príslušníci policajného zboru sa nahrnuli do domu ako roj zúrivých ôs a ja som stála na mieste ako prikovaná, sledujúc dianie.

Bože, prosím, nech sú nažive, modlila som sa.

Dostala som nezvyčajný nápad. Išlo o okamih, keď moja rodina dosiahla vrchol šílenstva. Treba to zdokumentovať, uložiť a podeliť sa oň na sociálnych sieťach presne ako každý silený úsmev a umelo dokonalý moment.

Vytiahla som telefón a napriek šílenstvu navôkol sa mi vôbec netriasli ruky.

Zaostriť. Cvak.

Napadalo mi jediné slovo, ktoré obsiahlo ťarchu predchádzajúcich rokov:

KONEČNE.

Nahrať na Instagram. Zverejniť.

Táto nočná mora sa zrodila na sociálnych sieťach a tam by sa mala aj skončiť.

PRVÁ ČASŤ

záhrada
rozkoší

1. K A P I T O L A

spečatenie

Opakovane sa mi sníva ten istý sen. Vždy sa začína nádherne. Po nekonečných poliach sa rozlieva nadpozemské svetlo, kam len oko dovidí. Keď si uvedomím, že toto je určite nebo, zmocní sa ma hlboký pokoj. Moja pozemská cesta sa skončila.

Známa nebeská krajina sa zvlí a v diaľke sa objavia moji zosnulí príbuzní. Tváre im žiaria šťastím. Kráčam k nim slobodná a ľahká ako pierko a objímam ich so slzami v očiach. *Som v raji*, pomyslím si. *Našla som pokoj.*

Potom si všimnem chladné oči s prenikavým pohľadom, ktorý ma prevrtáva silou starou ako vesmír. To je ona. Ruby.

Náhle okolo mňa zaburáca Boží hlas a otrasie základmi neba.

„Dieťa moje, nemalo si neposlúchať vlastnú matku!“

S trhnutím sa prebudím, srdce mi bije ako zvon a niekoľko sekúnd sa neviem zbaviť hrôzy. Matka ma nenechá na pokoji ani v posmrtnom živote?

Moja mama sa narodila 18. januára 1982 v Logane v štáte Utah ako Ruby Griffithsová. Bola prvým dieťaťom Chada a Jennifer Griffithsových, oddaných členov Cirkvi Ježiša Krista Svätých neskorších dní. Patrili k nej celé generácie Griffithsovcov.

Rodina sa v Rubinom detstve presťahovala do mesta Roy v štáte Utah. Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v tomto mestečku ovplyvňovala takmer každú stránku bežného života a ľudia v súdržnej komunite sa zameriavali na štúdium Písma, morálny spôsob života a predovšetkým budovanie rodiny. Tá je predsa základom našej viery.

Ruby bola najstaršie dieťa v konzervatívnej rodine s prísnou výchovou, takže v detstve nezažívala hry, ale povinnosti. Musela pomáhať pri výchove mladších súrodencov. Ľahko si viem predstaviť malú Ruby, ako v honbe za zaslúženým cieľom hrdo a odhodlane naplňa očakávania rodiny a túži po okamihu, keď si založí vlastnú. Užívala si predstavu, že raz si vytvorí vlastné pravidlá vo vlastnom dome presne podľa svojich predstáv. Ruby nepovažovala materstvo za jednu zo svojich budúcich úloh, ale za vrchol ctížiadosti. Po ničom inom netúžila.

Jej zbožná úcta k materstvu bola v cirkvi, kde som vyrastala, bežná. Moja viera ho vníma ako najvyššie duchovné poslanie, možnosť napodobniť Boha a priložiť ruku k vzniku veľkolepej tapisérie stvorenia. Ruby asi práve preto nevnímala fyzické ťažkosti sprevádzajúce tehotenstvo ako prekážku či záťaž. Neprekážalo jej nepohodlie ani ochromujúca bolesť pri pôrode. Išlo skôr o posvätnú skúšku ohňom, možnosť dokázať nezlomnú vieru v Boží plán a zaistiť si miesto v posmrtnom živote vedľa uctievaných predkov, ktorých nasledovala.

Len čo dovŕšila osemnásť rokov, rozbehli sa preteky o večnú spásu. Moja mama sa vydala na misiu zaľudniť nielen svoj pozemský, ale aj nebeský príbytok.

Najprv však potrebovala manžela.

Písal sa rok 2000, keď osemnásťročná Ruby prvý raz vkročila na pôdu Štátnej univerzity v Utahu s jediným cieľom – nájsť si muža. Študovala síce účtovníctvo, ale ona nešla na vysokú školu kvôli štúdiu. Chcela si nájsť partnera, vydať sa, založiť si rodinu a bezodkladne začať naplňať Boží plán.

Ruby načrtla kľúčové vlastnosti svojho budúceho manžela v koláži rozčlenenej podľa farieb. „O desať centimetrov vyšší ako ja“, „Príťažlivý“, „Splatené auto“, „Inžinier“. (Aj jej otec bol inžinier, takže sa jej možno páčila predstava, že dejiny sa zopakujú.) Ani nemusím dodávať, že ideálny muž mal byť oddaný cirkvi.

Do príbehu vstupuje môj otec Kevin Franke. Bol v poslednom ročníku, mal dvadsaťdva rokov, teda bol o štyri roky starší ako Ruby. Onedlho mal získať titul v odbore strojárstva a rozhodne ho formovala Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní. Bol o desať centimetrov vyšší než Ruby (splnené), mal výrazné líčne kosti (bol príťažlivý – splnené po prvé aj po druhé) a inteligencia a.ctížiadosť mu sľubovali peknú budúcnosť.

Navyše vyzeral byť... veľmi milý. Z Kevina vyžarovala úprimná láskavosť a Rubina búrlivá duša v ňom našla pokojný prístav. Nezaují-mali ju totiž mocenské boje. Potrebovala niekoho ústupčivého, kto jej dovolí bez odvrávania vziať opraty do rúk. Chcela spolujazdca, ktorý jej umožní udávať smer spoločnej cesty, zaplatí účty a dá jej vytúžené deti.

Kevin sa narodil 9. októbra 1978 v Ogdene v štáte Utah ako najmladší zo siedmich súrodencov. Od staršieho brata ho delilo dvanásť rokov a veľký vekový rozdiel znamenal, že Kevin bol akousi odchýlkou od normy. Kým jeho súrodenci už chodili na strednú a vysokú, on sa učil viazať si šnúrký od topánok, celé dni trávil potulkami po susedstve a sledovaním športového kanálu pod dozorom rodičov, ktorí si to už mnohokrát odžili.

Kevinova mama nerada varila a piekla, takže život rodiny sa točil okolo polotovarov, televízie a rečí o viere. V domácnosti zvyčajne vládol pokoj a nemnoho pravidiel. Kevin v bezstarostnom prostredí vyrástol na jemného, vyrovnaného muža.

Podobne ako Ruby, aj on túžil po duchovnej partnerke, budúcej matke svojich detí vychovaných vo viere. Študoval však, aby sa niečo naučil a zabezpečil si dobrú budúcnosť. Do manželstva sa nehrnul až do chvíle, kým nestretol Ruby.

Prvýkrát ju uvidel počas uvítacieho týždňa na udalosti, kde po-dávali hotdogy. Lietala od muža k mužovi ako včelička a sršala z nej kráľovská sebadôvera. Navyše bola prirodzene krásna, blond, štíhla a žiarivo sa usmievala – presne jeho typ.

Ruby dôsledne vypočúvala potenciálnych manželov ako režisérka pri obsadzovaní hlavnej úlohy. Čas sa krátil. Ruby bola očividne úlovok dňa, a ak Kevin nevynikne v dave, v pretekoch k oltáru skončí ako ďalší z mnohých porazených.

Raz večer sedel pri Ruby, pozerali film a pod dekou ju držal za ruku.

Kevinovi bolo úplne jedno, čo sa odohráva na obrazovke. Myslel iba na jej mäkkú pokožku, jemný stisk a občasné pohladenie palcom po jeho hánkach. Každý jeden dotyk ho priam elektrizoval a výboje mu vybiehali z ruky priamo do srdca.

Potom sa otočil a všimol si jedného z Rubiných ctiteľov. Sedel až príliš blízko nej. Keď si uvedomil, že Ruby pod dekou drží za ruku aj jeho, zovrelo mu žalúdok. Kevin si zvyčajne dokázal zachovať chladnú hlavu, ale teraz vyskočil, do tváre mu stúpila červen a srdce mu bilo ako zvon. Bez slova vystrelil z miestnosti a Ruby za ním iba nechápavo hľadela.

Na druhý deň sa s ňou porozprával. Žiadne ďalšie držanie za ruky s inými a bodka. Ruby sa páčila jeho nástojčivosť a rýchlo ho zoznámila so svojimi rodičmi Griffithsovcami, najtvrdšími kritikmi. Kevina jej schválili a on na oplátku predstavil Ruby svojim rodičom Frankeovcom, ktorí ju považovali za dokonalú milú mladú dámu pre svojho syna.

O dva týždne po prvom stretnutí Ruby prešla k veci: „Vezmeme sa teda?“ opýtala sa.

Zaskočený Kevin vydrmolil najnebezpečnejšie slovo v celom slovníku: „Áno.“

Za dva týždne sa z dvoch neznámych stali snúbenci.

Ruby a Kevin sa pustili do svadobných príprav a postupne sa spoznávali. Ukázalo sa, že obaja radi hrajú na klavíri, ale ich prístup k nástroju sa líšil ako deň a noc. Kevin mal fotografickú pamäť a podľa sluchu vedel zahrať džezové skladby i slávne piesne. Ruby kedysi dala klavíru všetko. Ako tínedžerka sa ponorila do sveta klasickej hudby a snívala o koncertoch a burácavom potlesku. Ku každej skladbe pristupovala svedomito, celé hodiny cibrila jediný tón či zmenu tempa. Hranie pre ňu neznamenal zábavu, ale výzvu, a keď nedosiahla dokonalosť, jej ego utržilo ranu, ktorú nezahojili ani hodiny cviku.

Ruby si spájala svoju sebahodnotu s výnimočnosťou, a ak nemohla vyniknúť, načo sa snažiť? Potrebovala nový sen a nanovo sa utvrdiť v tom, že je skvelá. Ak to nešlo s hudbou, pôjde to s materstvom a anjelskými tváričkami, ktoré k nej budú vzhliadať s vytúženým obdivom a láskou. Na ich nepopísaných listoch môže nechať odtlačok svojej múdrosti, hodnôt a svojho rubiského ja.

Kevinovi by pár detí neprekážalo, ale ona chcela celý klan. Nena-
mietal proti veľkému snu a sľúbil, že urobí aj nemožné, aby jej ho spl-
nil. Obsadenie vo veľkolepej produkcii „Dokonalej matky“ sa vyjas-
nilo – Kevin dostal vedľajšiu rolu na dobu neurčitú a Ruby hlavnú.

Dňa 28. decembra roku 2000, sotva tri mesiace po zoznámení,
Ruby a Kevin odhodlane kráčali do kostola, aby svoj zväzok navždy
spečatili pred Bohom. Ruby mala snehobiele šaty a záplavu kučier,
pred zimou ju chránil pléd so vzorom z juhozápadu. Vyzerala úchvat-
ne. Úsmev z tváre jej nezmazal ani pohľad na Kevinove rozdielne to-
pánky, ktoré pri náhlivom obliekaní v šere vyzerali rovnako.

Nadišiel totiž Rubin rozprávkový okamih. Z úst jej zaznel manžel-
ský sľub a slová „žili šťastne až naveky“ sa v jej predstavách zhmotnili
ako červený koberec, po ktorom konečne vykročila v ústrety vlastné-
mu životu.

2. K A P I T O L A

slzy

Maličká je unavená,“ vyhlásil pôrodník. „Musíme jej pomôcť.“ Lekár vytiahol prístroj, ktorý sa napohľad viac hodil na vysávanie ako na rodenie, priložil mi zvon na hlavu a násilne ma priviedol na svet.

Písal sa 3. marec roku 2003 a po deviatich náročných mesiacoch tehotenstva plných nespočetných zdravotných ťažkostí ma dvadsať-jedenročná Ruby konečne vystaňovala zo svojho lona. Bola som jej prvé dieťa. Ruby sa napriek bolesti a vyčerpaniu víťazoslávne usmiala. V rukách nedržala iba novorodenca, ale aj najväčšiu moc, akej sa žene dostane – božské právo stvoriť novú dušu na svoj obraz.

Keď ma Ruby po únavnom pôrode hojdala v náručí, nevšímala si neposedný ukričaný balíček, ale upierala pohľad na svoje budúce postavenie. Ruby videla v mojom telíčku základy svojho veľdiela, prvú kapitolu výpravného príbehu o dosiaľ nevídanom rodičovskom majstrovstve, ktoré predstavovalo jej odkaz svetu.

Keď som mala približne tri mesiace, Ruby ma vzala na pediatriu, aby zistila, prečo bývam namrzená. Môj nekonečný krik sa nehodil do jej predstavy materského blaha, ale podľa lekárov som mala iba koliku. Odmietala som však fľaše a bola som letargická, takže Kevin sa zľakol a odviezol ma na pohotovosť. Zistili, že mám život ohrozujúcu náhlu brušnú príhodu. Keby ma ihneď neoperovali, pravdepo-